

17

18

19

20

Dit moet je weten

1000 1077 1100 1256 1300 1350 1500

De Seldsjoeken veroveren Jeruzalem

Floris wordt graaf van Holland

De pest breekt uit

De tijd van de kruistochten

Tijd van steden en staten

Geven en nemen

De edelen waren de baas in de Middeleeuwen. Door oorlog te voeren, probeerden ze steeds meer land te krijgen. Maar oorlog voeren kost geld. Daarom lieten ze de boeren hard voor zich werken. Soms hielden de boeren en edelen iets over van de oogst. Dat verkochten ze op kleine markten.

Later maakten mensen er hun beroep van om spullen te kopen en te verkopen. Zij worden kooplui of handelaars genoemd. Andere mensen gingen dingen maken. Zij maakten bijvoorbeeld kleding van wol of meubels van hout. Een beroep waarbij je dingen maakt, heet een ambacht. Kooplui en ambachtslui bleven vaak bij een marktplaats of kasteel wonen. Zo ontstonden er kleine steden.

Een lange reis

Christenen gingen soms op reis naar Jeruzalem, omdat Jezus daar geleefd had. We noemen hen pelgrims. In 1077 werd Jeruzalem veroverd door de Seldsjoeken. Die vielen de pelgrims lastig. De paus hield een toespraak waarin hij vertelde dat Jeruzalem was veroverd door moslims. Duizenden christenen luisterden en geloofden hem. Ridders, monniken, boeren, handelaren en jongeren, wilden samen Jeruzalem bevrijden. Ze gingen op reis. Die reis heet kruistocht.

In Jeruzalem gedroegen de kruisvaarders zich heel wreed. Duizenden moslims werden gedood.

In totaal zijn er zeven kruistochten geweest. Kruisvaarders die terugkwamen brachten soms dingen mee die nog niemand in Europa kende, zoals: glas, zijde, suiker en parfuum.

De paus vertelt dat Jeruzalem is veroverd door moslims.

Het leven in de stad

Bij kruispunten van wegen, bij kastelen en bij plekken waar je door een rivier kon waden, ontstonden steden. Rotterdam bijvoorbeeld is ontstaan aan een dam in het riviertje de Rotte.

Langzamerhand kwamen er steeds meer steden.

Veel steden lagen op het land van een landheer. Als zij een muur

wilden bouwen of een markt wilden houden, moesten ze de landheer daarvoor betalen.

In een stad woonde je binnen de poorten. Je werd dan een poorter genoemd.

De meeste huizen waren van hout.

Daardoor brak er vaak brand uit.

Soms was er hongersnood in de stad. Omdat de mensen dicht op elkaar woonden, braken er soms gevaarlijke ziektes uit, zoals de pest.

Bakkers en zadelmakers

Mensen die hetzelfde werk deden, woonden bij elkaar. De straten werden vaak naar hun beroep genoemd, zoals de Mandenmakersstraat. Wie een beroep uitoefende, hoorde bij een gilde. Anders mocht je het werk niet doen. Voor elk beroep was er een gilde. Het gilde bepaalde hoe er gewerkt werd en nog veel meer. Wie lid van een gilde wilde worden, moest een proef afleggen. Wie te oud werd om te werken of het moeilijk had, kreeg geld van het gilde. Ging iemand van het gilde dood? Dan zorgde het gilde voor zijn vrouw en kinderen.

Straten werden soms genoemd naar het beroep van de mensen die daar woonden. Later vaak naar beroemde personen.